

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił należności M. P. z tytułu nieopłaconych składek na: ubezpieczenia zdrowotne za okres od października 2004 r. do grudnia 2017 r. na kwotę 21.584,20 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 16.410,00 zł, tj. na kwotę z tytułu składek w wysokości 37.994,20 zł.

Odsetki zostały naliczone na dzień wydania decyzji. Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek. Wskazał także, że zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zastrzegł także, iż brak uregulowania określonego decyzją zobowiązania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w terminie miesiąca od otrzymania decyzji spowoduje przymusowe ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

/decyzja – akta ZUS/

Ubezpieczona M. P. w dniu 5 marca 2018 r. złożyła odwołanie od w/w decyzji i wskazała, że zaskarża decyzję w całości, gdyż nie zgadza się ze sposobem wyliczenia należności wobec ZUS. Dodała, że decyzja nie uwzględnia wszystkich dokonanych przez nią wpłat.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując w uzasadnieniu, że załączone przez ubezpieczoną do odwołania wpłaty zostały przez ZUS zaksięgowane i rozliczone na koncie płatnika składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

/odpowiedź na odwołanie – k. 10/

W piśmie procesowym z dnia 25 maja 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania według norm przepisanych oraz o zwrot kosztów udzielonej, nieodpłatnej pomocy prawnej z urzędu według norm przepisanych. Oświadczył, że koszty te nie zostały pokryte ani w całości ani w części.

/pismo procesowe – k. 39 – 40/

W piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i podniósł na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zarzut przedawnienia składek wymagalnych po dniu 1 stycznia 2012 r. za okres wcześniejszy niż 5 lat od dnia 12 lutego 2018 r. zaś dla składek wymagalnych przed dniem 1 stycznia 2012 r. z dniem 1 stycznia 2017 r. z zastrzeżeniem, że jeśli dla danej składki wymagalnej przed dniem 1 stycznia 2012 r., zgodnie z uprzednio obowiązującym 10-letnim biegiem przedawnienia, przedawniłyby się wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2017 r. to wraz z upływem tego wcześniejszego terminu. Ponadto pełnomocnik podniósł zarzut przedawnienia się odsetek naliczonych za okresy dłuższe niż 3 lata wstecz licząc od 12 lutego 2018 r.

/pismo procesowe – k. 48 – 49/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. prowadzi działalność gospodarczą od 15 grudnia 1988 r. do chwili obecnej. Przedmiotem działalności jest sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach. Wnioskodawczyni wielokrotnie zawieszała działalność gospodarczą i wznawiała, działalność prowadziła w następujących okresach:

- od 15 grudnia 1988 r. do 31 grudnia 2014 r.,
- od 1 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.,
- od 1 marca 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.,
- od 1 kwietnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.,
- od 1 marca 2018 r. do 30 listopada 2018 r.,
- od 1 kwietnia 2019 r. do chwili obecnej

/bezsporne/

Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom społecznym w okresach:

- od 31 lipca 1999 roku do 30 września 1999 roku,
- od 30 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku,
- od 1 listopada 2005 roku do 31 lipca 2006 roku,
- od 1 marca 2008 roku do 30 listopada 2008 roku.

Wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona podlegała w następujących okresach:

- od 1 stycznia 1999 roku do 30 lipca 1999 roku,
- od 1 października 1999 roku do 29 czerwca 2002 roku,
- od 1 lipca 2002 roku do 31 października 2005 roku,
- od 1 sierpnia 2006 roku do 29 lutego 2008 roku,
- od 1 grudnia 2008 roku do 28 lutego 2009 roku,
- od 1 marca 2009 roku do 30 kwietnia 2014 roku,
- od 1 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku.

/decyzja z dnia 23 sierpnia 2013 r. – k. 29 – 36 akt ZUS, informacja – k. 50 - 55 akt ZUS/

Wyrokiem z dnia 28 marca 2014 roku Sąd Okręgowy w sprawie VIII U 5832/13 oddalił odwołanie ubezpieczonej od tej decyzji. Wyrok uprawomocnił się z dniem 3.05.2014 r.

/odpis wyroku w aktach ZUS/

Od 1.12. 2008 r. ubezpieczona posiada prawo do emerytury.

/bezsporne/

Wnioskodawczyni posiada zadłużenie z tytułu składek i w dniu 15 stycznia 2015 r. złożyła wniosek o umorzenie należności.

/wniosek – k. 17 akt ZUS/

Decyzją z dnia 16 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. określił, iż według stanu na dzień 15 stycznia 2015 r. umorzeniu będą podlegały należności ubezpieczonej M. P. z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 16.842,59 zł w tym z tytułu:

-składek 8.885,59 zł,

-odsetek 7.957 zł;

składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 6.356,93 zł w tym z tytułu:

-składek 3.387,93 zł,

-odsetek 2.969 zł;

-składek na Fundusz Pracy za od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 1.340,11 zł w tym z tytułu:

-składek 713,11 zł,

-odsetek 627 zł.

Warunkiem umorzenia należności była spłata należności niepodlegających umorzeniu, które zostały określone w załączniku do decyzji (m.in. w zakresie FUZ w kwocie 21407,20 zł – (...)- (...); (...); (...)- (...), (...)).

Zakład wskazał, iż należności niepodlegające umorzeniu należy uregulować w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest uprawniony Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 78, po.465 ze zm.), lub w terminie wynikającym z zawartej umowy o rozłożeniu zadłużenia na raty, o ile taka umowa zostanie zawarta w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia.

Decyzja została wydana na podstawie art. 83 ust.1 punkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) w zw. z art.1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz.U. z 2012 roku, poz.1551).

/decyzja – k. 43 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 10 grudnia 2015 r. złożyła wnioskodawczyni. Podała, iż decyzja jest dla niej krzywdząca, bowiem nie umarza wszystkich zobowiązań wobec ZUS.

/odwołanie – k. 2 – 4 w aktach VIII U 3301/15/

Pismem z dnia 15 czerwca 2016 r. ubezpieczona została zawiadomiona o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i wezwana do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz. Do zawiadomienia załączono szczegółowe zestawienie należności.

/zawiadomienie wraz załącznikiem: szczegółowe zestawienie należności – akta ZUS/

Wnioskodawczyni odebrała zawiadomienie w dniu 17 czerwca 2016 r. /zwrotne potwierdzenie odbioru – akta ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomieniem z dnia 16 marca 2017 r. powiadomił M. P. o zakończeniu postępowania dowodowego. W zawiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego poinformowano ubezpieczoną o 7-dniowym terminie na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie wysokości należności z tytułu składek.

/zawiadomienie – akta ZUS/

Zawiadomienie zostało odebrane przez syna ubezpieczonej w dniu 21 marca 2018 r.

/zwrotne potwierdzenie odbioru – akta ZUS/

Pismem sporządzonym w dniu 24 marca 2017 r. ubezpieczona reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu wniosła o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie VIIIU 3301/15 o umorzenie należności z tytułu.

/pismo – akta ZUS/

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. zawiesił postępowanie w sprawie wydania decyzji określającej wysokość należności z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne za okres od czerwca 2006 r. do listopada 2008 r., ubezpieczenie zdrowotne za okres od czerwca 2006 r. do czerwca 2015 r. oraz na Fundusz Pracy za okres od czerwca 2006 r. do listopada 2008 r.

/postanowienie – akta ZUS/

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 3301/18 oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji z dnia 16 listopada 2015 r. oraz przyznał i nakazał wypłacić radcy prawnemu A. K. ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Łodzi kwotę 221,40 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w okresach od 1 października 2004 r. do 31 października 2005 r., od 1 sierpnia 2006 r. do 29 lutego 2008 r., od 1 grudnia 2008 r. do 30 kwietnia 2014 r., od 1 kwietnia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. ubezpieczona nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia tej działalności, a jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zatem okresy od 1 października 2004 r. do 31 października 2005 r., od 1 sierpnia 2006 r. do 29 lutego 2008 r. i od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r. w ogóle nie podlegają przepisom ustawy abolicyjnej. Ubezpieczona nie opłaciła składek na ubezpieczenie zdrowotne w okresach do 1 marca 2009 r. do 30 kwietnia 2014 r. i za okres od 1 kwietnia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r.

Warunkiem umorzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne jest uprzednie umorzenie należności z tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Trafnie zatem organ rentowy wskazał, że ustawa abolicyjna nie zezwala na umorzenie nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku braku zaległości na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej za ten sam okres. Celem ustawodawcy było danie możliwości umorzenia, pod pewnymi warunkami, nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenia

społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe). Dopiero skutkiem takiego umorzenia może być umorzenie należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, odsetek oraz innych opłat np. kosztów egzekucyjnych.

Reasumując Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczona jako osoba niepodlegająca w następujących okresach od 1 października 2004 r. do 31 października 2005 r., od 1 sierpnia 2006 r. do 29 lutego 2008 r., od 1 grudnia 2008 r. do 30 kwietnia 2014 r., od 1 kwietnia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, z uwagi na posiadanie innej podstawy ubezpieczeń społecznych, nie może skutecznie w trybie ustawy abolicyjnej domagać się umorzenia nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

/wyrok – k. 116 w aktach VIII U 3301/15, uzasadnienie – k. 119 – 122 w aktach VIII U 3301/15/

Zaległości wnioskodawczyni, wobec nieuregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 r. do grudnia 2017 r. wynosiły 21.584,20 zł, odsetki za zwłokę 16.410,00 zł według stanu na dzień wydania zaskarżonej decyzji tj. 12 lutego 2018 r.

Zadłużenie na dzień 12 lutego 2018 r. nie uwzględnia zobowiązań na FUZ w kwocie 3.387,93 zł i odsetek za zwłokę w kwocie 3.794,00 zł, które mogą być przez ZUS umorzone na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551). Warunkiem umorzenia jest spłata zadłużenia wynikająca z decyzji z 12 lutego 2018 r. Jeśli wnioskodawczyni nie ureguluje tego zobowiązania, to tzw. zobowiązania abolicyjne będą również podlegały zapłacie razem z zobowiązaniami na FUS i (...).

/opinia biegłego – k. 80 – 88/

Sąd ustalił w/w stan faktyczny w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, opinię biegłego z zakresu księgowości.

W ocenie Sądu brak jest podstaw by kwestionować opinię biegłego, gdyż jest ona rzetelna, a wynikające z niej wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinia nie zawiera braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinia jest jasna, a wnioski końcowe wynikają w sposób logiczny z jej treści. Ponadto wszelkie niejasności jakie mogłyby powstać w ocenie Sądu zostały wyjaśnione przez biegłego w sposób nie budzący wątpliwości interpretacyjnych.

Zdaniem Sądu dokonane przez biegłego wyliczenia co do wysokości zadłużenia ubezpieczonej z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne są poprawne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Opinia ta jest wyczerpująca, sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot, a zatem brak podstaw by kwestionować tę opinię. Żadna ze stron nie wносиła o uzupełnienie opinii i nie zgłaszała do nich zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie i jako bezzasadne zostało oddalone.

Zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017.1778 t.j.) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z art. 32 cyt. ustawy – do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich

nieruchomościach , ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń , stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne.

Zgodnie z art. 47 cyt. ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową ,imiennie raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc , z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a, 2b, nie później niż: do dnia 10 następnego miesiąca dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie.

W zakresie odsetek ustawowych należy wskazać, że okres, za który przysługują odsetki oraz ich wysokość regulują przepisy ustawy i organ rentowy wskazuje w treści decyzji ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r ordynacja podatkowa. / Dz.U.2017.201 t.j./

Zgodnie bowiem z art. 23 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z art. 56 Ordynacji podatkowej stawka odsetek za zwłokę jest równa sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim, i 2%, z tym że stawka ta nie może być niższa niż 8%.Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" stawki odsetek za zwłokę.(art.56 d).

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2004 r.

o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych/Dz.U.2017.1938 t.j./ Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są m.in. osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi.

Zgodnie z art. 88 ust. 2 podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75 % przeciętnego wynagrodzenia. Składka w nowej wysokości obowiązuje od trzeciego miesiąca następnego kwartału./ w brzmieniu obowiązującym w okresie, którego dotyczy sporny okres/

Zgodnie z art. 82 ust. 1 w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie

Z treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i 12 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.) wynika, że obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, wypadkowym – podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z powyższego wynika, że wnioskodawczyni była zobowiązana samodzielnie odprowadzać składki na ubezpieczenia społeczne do 10-go dnia każdego miesiąca, a w razie uchybienia temu obowiązkowi organ miał obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę. Ubezpieczona musiała się także liczyć z naliczeniem kosztów egzekucyjnych.

Stosownie do brzmienia art. 84 ust. 1 in principio u.s.o.z. składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zgodnie z art. 87 ust. 1 in principio u.s.o.z. osoby i jednostki organizacyjne,

o których mowa m.in. w art. 84 są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne. Zgodnie z art. 87 ust. 3 u.s.o.z. – od nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne pobiera się odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych dla zaległości podatkowych. Ust. 4 pkt 1 tego przepisu stanowi, że składki na ubezpieczenie zdrowotne osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c są opłacane i ewidencjonowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast w świetle art. 93 ust. 1 u.s.o.z. składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych

Oznacza to, że ubezpieczona w spornym okresie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Z tego tytułu powinna być uiszczać składki na ubezpieczenie zdrowotne – z konsekwencjami na wypadek uchybienia temu obowiązkowi.

Z uwagi na treść przytoczonych przepisów oraz bezsporną okoliczność, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawczyni nie dopełniła obowiązku opłacenia należnych składek, powstało zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję określając wysokość zadłużenia wnioskodawczyni wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

Podkreślenia wymaga fakt, że skarżąca nie kwestionowała okoliczności prowadzenia działalności gospodarczej. W odwołaniu kwestionowała wyliczenia należności z tytułu składek dokonane przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. W toku postępowania został powołany biegły z zakresu księgowości, który dokonał wyliczenia kwot należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne. Opinia ta nie była kwestionowana przez ubezpieczoną reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika i jest zgodna z wyliczeniami wykonanymi przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

Mając na względzie powyższe Sąd nie znalazł zatem powodów do zakwestionowania wyliczeń organu rentowego.

Powyższe ogólne zakreślenie kwestii podlegania ubezpieczeniu, terminów płatności składek i konsekwencji ich uchybienia było jednak potrzebne do klarownego odniesienia się do problematyki przedawnienia należności na ubezpieczenie zdrowotne stwierdzonych w zaskarżonej decyzji.

Regulację tego zagadnienia zawarto w art. 24 ust. 5-6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Przepis ten znajduje zastosowanie wprost do składek na ubezpieczenia społeczne, zaś odpowiednio do składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Obecne brzmienie art. 24 ust. 4 zostało nadane przez ustawę z 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r. nr 138, poz. 808) zmieniającą ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 20 lipca 2011 r., a następnie przez ustawę z 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r., nr 232, poz. 1378, dalej: u.r.n.o.) z dniem 1 stycznia 2012 r.

Od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2011 r. termin przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne wynosił 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Od 1 stycznia 2012 r. należności te ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Zgodnie z art. 27 u.r.n.o. 5 letni termin stosuje się również do przedawnienia należności z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed 1 stycznia 2012 r., z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od 1 stycznia 2012 r. (ust. 1). Jeżeli jednak przedawnienie rozpoczęte przed 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (ust. 2). Zatem wybór odpowiedniego terminu przedawnienia, zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej.

Termin przedawnienia należności w przypadkach określonych w art. 24 ust. 5a-6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ulega przerwaniu lub zawieszeniu. Przerwanie biegu przedawnienia ma ten skutek, że po ustaniu okoliczności powodującej przerwanie biegu przedawnienia, termin przedawnienia biegnie od nowa. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia sprawia zaś, że w terminie przedawnienia nie uwzględnia się co prawda okresu, w którym bieg

przedawnienia był zawieszony, ale uwzględnia się okres przedawnienia, który poprzedzał okres zawieszenia. Zmiana stanu prawnego wprowadzona od 1 stycznia 2003 r. przez dodanie art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczyła zawieszenia terminu przedawnienia. Przepis ten przewidywał zawieszenie biegu terminu przedawnienia, od dnia wszczęcia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego oraz sądowego, z wyłączeniem wcześniejszych faz postępowania. Na skutek kolejnej nowelizacji przepisów od 1 lipca 2004 r. ustawodawca rozszerzył zakres zawieszenia biegu terminu przedawnienia na okres od podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Odnosząc powyższe rozważania do zaległości ubezpieczonej z tytułu składek to wskazać należy, że w myśl art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Wedle tego przepisu, zawieszenie biegu terminu przedawnienia zależy od wszczęcia postępowania o podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia i następuje z momentem wydania decyzji w tym przedmiocie, zaś prawomocność decyzji decyduje wyłącznie o zakończeniu stanu zawieszenia. Wydanie decyzji powoduje zawieszenie biegu przedawnienia od dnia wszczęcia postępowania w przedmiocie określenia wysokości należności z tytułu składek (por. wyrok SA we Wrocławiu z 4 kwietnia 2012 r., III AUa 1714/11, LEX nr 1714/11), pod warunkiem że należności nie przedawniły się przed dniem wydania decyzji (zob. wyrok SN z 29 maja 2013 r., I UK 613/12, OSNP 2014/3/44).

W dniu 23 sierpnia 2013 r. Zakład wydał decyzję nr (...) o okresach podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym M. P. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W związku z tym nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia w okresie od 1 lipca 2013 r. do 3 maja 2014 r., tj. od daty doręczenia wszczęcia postępowania do dnia uprawomocnienia się decyzji (wyrok Sądu).

Następnie 15 stycznia 2015 r. M. P. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551) złożyła wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, co również spowodowało zawieszenie biegu terminu przedawnienia należności w okresie od 15 stycznia 2015 r. do nadal.

Po weryfikacji konta płatnika składek ustalono, że przedawnieniu uległy następujące składki:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres lipiec, sierpień i wrzesień 1999 r., czerwiec 2002 r.,
- na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych za okres luty, marzec 1999 r., kwiecień 1999 r. i maja 1999 r. – różnica składki w kwocie 4,32 zł, czerwiec 1999 r. – różnica składki w kwocie 15,73 zł, od lipca do grudnia 1999 r., od stycznia 2000 r. do września 2004 r.,
- na Fundusz Pracy za okres lipiec, sierpień i wrzesień 1999 r., czerwiec 2002 r.

Uwzględniając powyższe wskazać należy, że należności wskazane w zaskarżonej decyzji z dnia 12 lutego 2018 r. nie uległy przedawnieniu i są nadal wymagalne wraz z odsetkami liczonymi do dnia zapłaty włącznie. Zatem podniesiony przez skarżącą zarzut przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony.

W oparciu o poczynione ustalenia i obowiązujące przepisy prawa Sąd Okręgowy uznał, że skarżona decyzja jest prawidłowa.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż płatnik z chwilą wniesienia odwołania stał się stroną procesu, a organ rentowy jego przeciwnikiem procesowym. Podporządkowanie się obowiązującym w procesie cywilnym zasadom, w tym zasadzie kontrydiktoryjności, wymaga, aby strony powoływały dowody na poparcie swych twierdzeń, albowiem sądy ustalają

fakty na podstawie dowodów. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawczynie, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

Na podstawie §8 ust. 5 w zw. z §4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1715) przyznał i nakazał wypłacić z kasy Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz radcy prawnego M. C. kwotę 2.952,00 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej wnioskodawczynie przez radcę prawnego z urzędu.